

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.411.001.03.2021

Pan
Rafał Kalinowski
Prezes Zarządu
Stowarzyszenia Wspierania Edukacji i Rodziny
„Sternik”
ul. Pożaryskiego 28
04-703 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/21/001 Realizacja konkursu „Po pierwsze rodzina!” przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz wybrane organizacje pozarządowe

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Stowarzyszenie Wspierania Edukacji i Rodziny „Sternik” ¹ ul. Pożaryskiego 28, 04-703 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Rafał Kalinowski Prezes Zarządu Stowarzyszenia Wspierania Edukacji i Rodziny „Sternik” od dnia 24 października 2003 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Prawidłowość przygotowania i wykonywania zadania publicznego określonego w umowie.2. Osiągnięcie zakładanych efektów i ocena metod ich pomiaru.3. Przestrzeganie zasad wykorzystania środków.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2021 (I półrocze)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny.
Kontroler	Kazimierz Laskus, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr KPS/66/2021 z dnia 8 grudnia 2021 r.

(akta kontroli str. 1)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Stowarzyszenie w okresie objętym kontrolą zrealizowało, w ramach pierwszej edycji konkursu „Po pierwsze rodzina!”⁴ zadanie publiczne pn. „Tutoring rodzinny – rozwój młodego człowieka”, na które otrzymało z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej⁵ dotację w kwocie 180 tys. zł. Stowarzyszenie m.in. utworzyło stronę internetową, poświęconą tematyce związanej z tutoringiem rodzinnym; opracowało osiem filmów edukacyjnych/wykładów, poruszających tematykę jak wspierać rozwój swoich dzieci; przeprowadziło 613 konsultacji rodzinnych przez 113 tutorów; wydało broszurę edukacyjno-informacyjną Tutoring rodzinny – przewodnik dla rodziców i tutorów w nakładzie 2,3 tys. egzemplarzy.

Stowarzyszenie prowadziło wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków związanych z projektem oraz terminowo złożyło sprawozdanie z wykonania zadań i osiągniętych rezultatów. Przedstawione wydatki zostały faktycznie poniesione w okresie realizacji zadania. Wszystkie działania w ramach realizowanego zadania zostały wykonane zgodnie z umową oraz stanowiącą jej integralną część ofertą. Stowarzyszenie uzyskało zakładane efekty oraz przestrzegało zasad wykorzystania środków. Działania podjęte w związku z realizacją zadań obejmujących poszczególne formy promocji polityki prorodzinnej, zostały prawidłowo udokumentowane oraz wykonane przez pracowników o kwalifikacjach określonych w ofercie i umowie.

¹ Dalej: Stowarzyszenie.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

³ NIK formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: konkurs.

⁵ Od 6 października 2020 r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, dalej: MRiPS lub Ministerstwo.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niewprowadzenia w polityce rachunkowości, wymaganych w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶, uregulowań dotyczących stosowanej formy dekretacji dowodów księgowych (sprawdzenia i zakwalifikowania ich do ujęcia w księgach rachunkowych). Ponadto stosując formę dekretacji przewidzianą w art. 21 ust. 1a pkt 2 uor, do dokumentów stanowiących dowód źródłowy, nie dołączano wymaganych wydruków dekretów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Prawdliwość przygotowania i wykonania zadania publicznego określonego w umowie

Opis stanu faktycznego

Stowarzyszenie zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego 24 listopada 2003 r. i działa na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach⁸. Celem działania Stowarzyszenia jest inicjowanie i prowadzenie działalności oświatowej, wychowawczej i naukowej; integrowanie i rozwijanie współpracy między ludźmi i organizacjami dążącymi do realizowania podobnych celów oświatowych i wychowawczych oraz upowszechnianie koncepcji oświaty i wychowania w tym przedstawienie jej wobec organów państwowych i samorządowych oraz innych instytucji i osób; dążenie do tworzenia warunków ułatwiających realizację podobnych projektów oświatowych i wychowawczych.

Stowarzyszenie jest organizacją pozarządową, o której mowa w art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie⁹, posiadającą doświadczenie w realizacji, co najmniej jednego projektu informacyjno-edukacyjnego na rzecz rodziny, co powodowało, że spełniało warunki formalne do ubiegania się o przyznanie dotacji.

W dniu 5 czerwca 2020 r. Ministerstwo ogłosiło konkurs, na który Stowarzyszenie 27 czerwca 2020 r., tj. w terminie określonym w ogłoszeniu złożyło ofertę wraz z harmonogramem. Oferta zawierała opis projektu, zasięg terytorialny, adresatów, planowane efekty realizacji projektu, zaplanowane działania promocyjne i sposób ich realizacji, oraz opis zespołu, który będzie realizował projekt. Do oferty dołączono harmonogram projektu, który zawierał pięć etapów działania wraz z opisem ich realizacji w okresie od 15 września do 31 grudnia 2020 r. oraz kosztorys projektu, który przewidywał realizację zadania w całości z otrzymanej dotacji.

(akta kontroli str. 87-109)

W dniu 14 września 2020 r. Stowarzyszenie zawarło umowę nr BPD/KR/14/2020 z MRiPS na realizację zadania publicznego pod tytułem „Tutoring rodzinny – rozwój młodego człowieka”. Stowarzyszenie na realizowany projekt otrzymało dotację w kwocie 180,0 tys. zł, z czego wykorzystano 179,96 tys. zł. Niewykorzystana kwota 42 zł została terminowo zwrócona do MRiPS. Sprawozdanie końcowe zostało złożone w dniu 29 stycznia 2021 r., tj. zgodnie z § 8 ust. 3 umowy zawartej z MRiPS. W dniu 25 lutego 2021 r. Stowarzyszenie złożyło do MRiPS uzupełnione sprawozdania o wyszczególnienie pozycji kosztów administracyjnych. Zakres zadań wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania był zgodny z zakresem przedstawionym w ofercie.

⁶ Dz. U. z 2021 r., poz. 217, ze zm., dalej: uor.

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 2261.

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, ze zm., dalej: uodppw.

Działanie 1: Budowa strony internetowej.

Oferta zakładała budowę strony internetowej, w tym m.in. opracowanie projektu graficznego, wykupienie domeny, administrację i obsługę techniczną strony, opracowanie treści za 7,0 tys. zł, z czego wydatkowano 100% zaplanowanej kwoty. Działanie to zostało zrealizowane w całości zgodnie z założeniami. W ramach realizacji tego działania została utworzona strona internetowa <https://tutoringrodzinny.pl> oraz projekt graficzny strony, programowanie strony, uruchomienie, wdrożenie systemu zapisów na konsultacje tutoringowe. Podstawowe materiały, jakie zawiera strona, zgodnie z projektem to osiem filmów edukacyjnych/wykładów poruszających tematykę związaną z tym, jak wspierać rozwój swoich dzieci. Ponadto zawiera ona materiały informujące o projekcie, o osobie tutora, system zapisów na rozmowę z tutorem online, broszurę informacyjną w formie pdf. Strona poświęcona jest – zgodnie z założeniami – tematyce związanej z tutoringiem rodzinnym, jako formą pracy z dzieckiem, której celem jest wsparcie go w osiągnięciu maksimum jego możliwości.

(akta kontroli str. 130-134, 160-163)

Działanie 2: Filmy edukacyjne/wykłady.

Oferta zakładała wyprodukowanie ośmiu filmów, na które składało się opracowanie materiałów i scenariuszy filmów, nagranie i ich montaż oraz wynagrodzenie wykładowców, na kwotę 24,0 tys. zł, z czego wydatkowano 23,7 tys. zł. Działanie zostało w pełni zrealizowane. Na podstawie przygotowanych scenariuszy zostało wyprodukowanych osiem filmów edukacyjnych. W filmach wystąpili doświadczeni tutorzy współpracujący ze Stowarzyszeniem. Wykłady dotyczyły następujących tematów: „Kim jest tutor?”, „Jak wspierać dziecko w wyznaczaniu celów?”, „Jak sprawić, aby nauka naszego dziecka była wydajna?”, „Jak kształtować w dziecku wytrwałość?”, „Jak wzmacniać poczucie wartości u naszego dziecka?”, „Jak pomóc dzieciom w wyznaczaniu nowych horyzontów życiowych?”. „W jakim wieku dać dziecku smartfon?”, „Co zrobić, żeby dzieci kończyły swoje zadania?”.

(akta kontroli str. 484, 491)

Działanie 3: Konsultacje rodzinne z tutorem online.

Oferta zakładała przeprowadzenie 600 konsultacji oraz przygotowanie materiałów za kwotę 56,0 tys. zł, z czego wydatkowano 56,1 tys. zł. W ramach jego realizacji zostało przeprowadzonych 613 konsultacji rodzinnych przez 113 tutorów. Konsultacje odbyły się w terminie od 12 października 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. w formie online za pośrednictwem platformy Microsoft Teams. Spotkania były inicjowane poprzez zapis przez platformę <https://tutoringrodzinny.pl/umow-spotkanie/>. Każde spotkanie trwało do 40 minut. Na spotkaniach z dziećmi w wieku przedszkolnym poruszana tematyka dotyczyła: wyznaczania granic; autorytetu i konsekwencji rodzica; zachęcania dziecka do samodzielnego jedzenia; dwujęzyczności; stymulowania rozwoju dziecka w wieku 3-5 lat – na co zwrócić szczególną uwagę; organizacji życia w rodzinie, która ma dziecko z zaburzeniami; rozwój dziecka, które nie sprawia żadnych kłopotów i dobrze sobie ze wszystkim radzi; obowiązków dziecka w wieku 3-5 lat; znaczenie pracy w prawidłowym rozwoju dziecka. Tematyka poruszana na spotkaniach z rodzicami dzieci w wieku szkolnym w dużym stopniu zwrócona była w kierunku aktualnych zagrożeń związanych z cyfryzacją społeczeństwa. Inne podnoszone przez rodziców tematy skupiały się na zagadnieniach szkolnych: motywacji do nauki, wyboru szkoły średniej, rozwijaniu pasji, trudnościach edukacyjnych. Ponadto dotyczyły one kwestii związanych z problemami w relacjach z dziećmi oraz międzyrodzeństwem.

(akta kontroli str. 130-134, 195-291)

Działanie 4: Opracowanie i wydanie broszury informacyjno-edukacyjnej.

Oferta zakładała wyprodukowanie 2 tys. szt. broszury informacyjno-edukacyjnej „Tutoring rodzinny – Przewodnik dla rodziców i tutorów”, w tym opracowanie materiałów merytorycznych, opracowanie graficzne, edytorskie, korektę oraz druk i dystrybucję za 10,0 tys. zł, z czego wydatkowano 100% zaplanowanej kwoty. Głównym celem broszury była pomoc rodzicom, którzy chcą świadomie wychowywać dzieci w ukształtowaniu ich na dojrzałych ludzi. Broszura została przygotowana w dwóch formach: elektronicznej w formie pdf, dostępnej na stronie internetowej projektu oraz papierowej na 48 stronach, której wydrukowano 2,3 tys. sztuk. Została ona przesłana m.in. do 16-tu Urzędów Marszałkowskich, urzędów miast, Biura Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Demograficznej, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz została rozdystrybuowana indywidualnie. Broszura porusza wiele kwestii wychowawczych, rozwojowych, edukacyjnych oraz promuje korzystanie z tutoringu rodzinnego, jako zewnętrznego źródła wsparcia dla rodziców w działaniach na rzecz całościowego rozwoju dziecka oraz zawiera rady i wskazówki do codziennej pracy z dzieckiem.

(akta kontroli str. 43-483)

Działanie 5: Działania promocyjne.

Oferta zakładała wyprodukowanie dwóch spotów promocyjnych oraz pozycjonowanie w sieciach społecznościowych za kwotę 42,0 tys. zł, z czego wydatkowano 100% kwoty. Zaplanowane działania zostały w pełni zrealizowane. Tematyka spotów zachęcała do wejścia na stronę tutoringrodzinny.pl, zapoznania się z jej treściami oraz zapisania się na spotkanie tutoringowe. Do nagrania spotów zostali zatrudnieni profesjonalni aktorzy. Drugim działaniem promocyjnym było pozycjonowanie w sieciach społecznościowych. Zadanie zostało zrealizowane m.in. w ramach kampanii reklamowej Facebook Ads oraz Google Ads, w której zostały osiągnięte następujące wskaźniki dotyczące spotów i filmów edukacyjnych: wyświetlenia 98 tys., obejrzenia 20,3 tys., kliknięcia linku 1 tys.

(akta kontroli str. 110-136, 491)

1.2. Działalność Stowarzyszenie objęta dotacją miała charakter nieodpłatny, zgodnie z art. 7 uodppw. W złożonej ofercie na realizację zadania Stowarzyszenie nie planowało pobierania opłat od odbiorców zadania jak również wniesienia wkładu własnego. W trakcie realizacji zadania nie odnotowano przypadków ponoszenia kosztów projektu z wkładu własnego oraz pobierania opłat od adresatów zadania.

(akta kontroli str. 87-109, 137-150)

1.3. Stowarzyszenie posiadało warunki organizacyjne i kadrowe do realizacji projektu. Realizację projektu powierzono osobom posiadającym doświadczenie w tutoringu rodzinnym i w zakresie tworzenia i projektów finansowanych ze środków krajowych i zagranicznych. W realizacji projektu uczestniczyły 133 osoby. Poziom wynagrodzeń osób realizujących projekt nie naruszał zasad konkursu, określonych w regulaminie konkursu i złożonej ofercie. Stowarzyszenie dysponowało środkami technicznym do realizacji komunikacji zdalnej z wykorzystaniem m.in. szerokopasmowego łącza internetowego, 200 komputerów oraz pomieszczenia do realizacji zajęć grupowych dla rodziców i spotkań indywidualnych online.

(akta kontroli str. 96, 425)

1.4. Nie zostały przekroczone limity kosztów związanych z obsługą realizacji zadań¹⁰. Badaniem objęto próbę 50 dowodów księgowych w sposób celowy według najwyższej wartości na kwotę 139,2 tys. zł, co stanowiło 77,3% kosztów. Koszty były

¹⁰ Koszty administracyjne mogły stanowić maksymalnie 25% dotacji, a koszty merytoryczne powinny stanowić co najmniej 75% dotacji.

przewidziane w budżecie projektu i poniesione od 15 września do 31 grudnia 2020 r. oraz zostały prawidłowo zaewidencjonowane w księgach rachunkowych i wykazane w sprawozdaniu końcowym. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zapłatą odsetek. Najwyższe koszty dotyczyły wynagrodzenia tutorów za konsultacje – 56,1 tys. zł, działań promocyjnych – 42,0 tys. zł oraz opracowania filmów edukacyjnych 23,7 tys. zł. Koszty administracyjne w kwocie 37,4 tys. zł dotyczyły głównie: koordynacji projektu 10,8 tys. zł, usług marketingu internetowego dla projektu „Tutoring Rodzinny” – 7,9 tys. zł, koordynacji i ewaluacji odbytych spotkań tutoringowych 6,1 tys. zł, obsługi księgowej i kadrowej projektu – 5,2 tys. zł. Nie odnotowano przypadków zaliczania kosztów administracyjnych do kosztów merytorycznych. Faktury i rachunki posiadały potwierdzenia sprawdzenia pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, potwierdzenia sposobu i daty dokonania płatności oraz numer ewidencyjny dowodu w księgach rachunkowych. Na fakturach i rachunkach z realizacji projektu nie dokonywano dekretacji na właściwe konta księgowe, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 uor Szczegółowy opis zamieszczono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 27-86, 137-415, 347, 350, 432-436, 492)

1.5. Stowarzyszenie wyodrębniło rachunek bankowy do obsługi środków pochodzących z dotacji na obsługę projektu w ramach realizacji zadania do dokonywania wszystkich transakcji ze wskazanego w umowie rachunku bankowego, zgodnie z pkt 3 lit. b Dział VII Część B regulaminu konkursu. Stowarzyszenie było jedynym posiadaczem rachunku bankowego, na który przekazano dotację. Wszystkie płatności z kwoty przekazanej dotacji dokonywano w formie bezgotówkowej – poleceniami przelewu z rachunku bankowego, na który przekazano dotację.

(akta kontroli str. 344-389)

1.6. Badanie dokumentacji dotyczącej wybranych zakupów usług wykazało, że Stowarzyszenie dokonywało wydatków po uprzednim rozpoznaniu cen rynkowych poszczególnych usług. W celu wyboru najlepszej oferty kierowane były zapytania ofertowe do wykonawców usług, udokumentowane notatkami z szacowania zamówienia. Poziom cen usług odpowiadał cenom rynkowym. Koszty jednostkowe realizacji zadań w projekcie były ustalane w oparciu o szacowanie wartości dla przedmiotu zamówienia, na podstawie własnych badań opartych o analizę dostępnych źródeł, w tym wiedzę ekspercką osób, które nadzorowały wykonanie przedmiotu zamówienia bądź były odpowiedzialne za stronę merytoryczną przedmiotu zamówienia. Prezes Stowarzyszenia wyjaśnił, że na rynku nie ma ofert, które mogą zostać zaklasyfikowane do określenia ceny rynkowej jednej konsultacji. Jest to innowacyjny model zaimplementowany w swoich placówkach przez Stowarzyszenie. Cena została ustalona biorąc pod uwagę ceny za godzinę coachingu, poradnictwa wychowawczego i badania kompetencji. Na wykonanie usług dotyczących wydania broszury edukacyjno-informacyjnej, opracowania projektu graficznego i obsługi technicznej strony oraz kampanii reklamowej w Google i Facebooku Stowarzyszenie nie zawierało umów na piśmie. Dotyczyło to sześciu usług na kwotę 32,4 tys. zł.¹¹ Prezes Stowarzyszenia wyjaśnił, że nie było konieczności zawierania umów na piśmie w tych przypadkach, ponieważ zakres i przedmiot usług ustalony został z wykonawcami, a potwierdzeniem wykonania usług i ich opłacenia była realizacja zawieranych usług i wystawienie faktury. Zawieranie umów wymaga dodatkowego czasu i łączy się z dodatkowymi kosztami na obsługę

¹¹ Druk i wysyłka broszury informacyjno-edukacyjnej Tutoring Rodzinny – 10 tys. zł; usługi marketingowe w ramach projektu Tutoring Rodzinny – Rozwój młodego człowieka w Rodzinie na kwotę – 6,4 tys. zł, projekt graficzny, programowanie strony uruchomienie wdrożenie systemu zapisów – 5 tys. zł; Kampania FB, Google Ads – 8 tys. zł; usługa marketingowa internetowego projektu „Tutoring Rodzinny” – 1,5 tys. zł; Administracja i obsługa techniczna strony – 1,5 tys. zł.

prawną, których nie zawierał budżet projektu. Zdaniem NIK zasadne jest zawieranie umów na piśmie z wykonawcami usług dla celów dowodowych w przypadku dochodzenia ewentualnych roszczeń z tytułu należytego wykonania usług.

(akta kontroli str.147-343, 420; 430)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że mimo stosowania techniki dokumentowania zapisów księgowych wynikającej z art. 21 ust. 1a pkt 2 uor¹², to w polityce rachunkowości nie wprowadzono uregulowań dotyczących stosowanej formy dekretacji dowodów księgowych przy pomocy programu komputerowego, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b uor. Ponadto, do dokumentów stanowiących dowód źródłowy nie dołączano wymaganych wydruków dekretów¹³.

Prezes Stowarzyszenia wyjaśnił, że dekretacja realizowana jest w formie elektronicznej, zgodnie z art. 21 ust. 1a pkt 2 uor, gdyż wynika to z techniki dokumentowania zapisów księgowych przy pomocy programu komputerowego, wskazującej jednoznacznie sposób księgowania tego rodzaju dowodów oraz zobowiązał się do aktualizacji polityki rachunkowości w tym zakresie.

OCENA CZĄSTKOWA

Stowarzyszenie prawidłowo przygotowało oraz zgodnie z kosztorysem i harmonogramem wykonało zadanie publiczne. Poszczególne działania zostały rzetelnie udokumentowane. Wydatki na realizację zadania zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej oraz wykazane w sprawozdaniu końcowym. Wskazać jednak należy, że brak umów na piśmie z wykonawcami usług w przypadku ewentualnych roszczeń może uniemożliwić ich skuteczne dochodzenie na drodze sądowej. Stwierdzona nieprawidłowość dotycząca braku dekretacji w opisach dowodów księgowych nie miała wpływu na realizację projektu.

OBSZAR

2. Osiągnięcie zakładanych efektów i ocena metod ich pomiaru

Opis stanu
faktycznego

2.1. Zaplanowane do realizacji zadanie publiczne zostało przygotowane na podstawie rozpoznania potrzeb docelowej grupy adresatów. Działania Stowarzyszenia w ramach projektu w dużej mierze koncentrowały się na tworzeniu otoczenia przyjaznego rodzinom, także rodzinom wielodzietnym. Pierwszą i docelową grupą dotarcia w projekcie byli wszyscy rodzice stanowiące najlepsze środowisko opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci. Adresatami byli rodzice sprawujący opiekę nad dziećmi w wieku 3-18 lat. Są to rodzice, którzy potrzebują wsparcia w procesie wychowawczym, zarówno ci, którzy nie mają szczególnych trudności w radzeniu sobie z dziećmi, ale poszukują dodatkowych sposobów na efektywną realizację celów wychowawczych jak i ci, którzy potrzebują pomocy w radzeniu sobie z trudnościami i konfliktami w życiu rodzinnym a ponadto rodzice poszukujący metody, która pozwoli im systematycznie, świadomie i wspólnie zaplanować pracę nad rozwojem ich dziecka. Pośrednimi adresatami projektu są także dzieci, które są prowadzone wypracowaną przez rodziców w ramach tutoringów rodzinnego ścieżką wychowawczą

¹² Stanowi on, że można zaniechać zamieszczania na dowodzie danych o stwierdzeniu sprawdzenia i zakwalifikowania go do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia w księgach rachunkowych oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania (dekretacja), jeżeli wynika to z techniki dokumentowania zapisów księgowych.

¹³ Za powyższym stanowiskiem opowiedział się 10 lutego 2006 r. Urząd Skarbowy w Krośnie (interpretacja indywidualna nr sygn. PDP 4211/IN/CIT/6/2006), który stwierdził:“(…) w sytuacji używania przez spółkę programu komputerowego, który pozwala na wydruk dekretu zawierającego informację o sposobie ujęcia każdego dokumentu w księgach rachunkowych oraz inne informacje pozwalające na powiązanie wydruku dekretu z dowodem księgowym, wówczas możliwe jest odstąpienie od ręcznego dekretowania dowodów księgowych. W powyższym przypadku, konieczne jest trwale dołączenie wydruku dekretu do dokumentu stanowiącego dowód źródłowy”.

i rozwojową. W obszarze działania Stowarzyszenia, funkcjonuje wiele rodzin, które wykazały potrzebę wsparcia otrzymanego za pośrednictwem projektu. Stowarzyszenie w ramach realizacji przedmiotowego projektu nie podejmowało współpracy z innymi instytucjami. W latach 2018-2019 Stowarzyszenie zrealizowało projekt „Rodzice – pierwszymi wychowawcami dzieci”, który był adresowany do rodziców dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat. Projekt miał na celu wsparcie rodziców w ich pierwszoplanowej roli wychowawczej poprzez zorganizowanie cyklu wykładów i warsztatów oraz międzynarodowej konferencji poświęconej tematyce rodzinnej. W latach 2020-2021 kontynuacją tych działań był kolejny projekt informacyjno-edukacyjny na rzecz rodziny „Rodzice – pierwszymi wychowawcami dzieci. Bądź przewodnikiem dziecka w świecie realnym i wirtualnym”. Grupa docelowa odbiorców tych działań została poszerzona o dzieci i młodzież szkolną.

(akta kontroli str. 87-105, 419-423)

2.2. Celem projektu było głównie wsparcie i pobudzenie zaangażowania rodziców w wychowanie swoich dzieci. Udostępnione w ramach strony internetowej materiały i narzędzia miały za zadanie zapoznanie rodziców z nową, przetestowaną w praktyce formą wsparcia w procesie wychowania w postaci tutoringu rodzinnego. Materiały edukacyjno-szkoleniowe – filmy, broszura, spotkania z tutorem miały pozwolić rodzicom nabrać pewności wychowawczej i motywować ich do pracy z dzieckiem. Trwałość działań zaplanowanych w ramach projektu jest przez Stowarzyszenie realizowana poprzez utrzymanie ze środków własnych lub kolejnych projektów wszelkich funkcjonalności oraz materiałów udostępnionych na stworzonej stronie internetowej. Wszystkie treści znajdujące się na stronie internetowej i wytworzone w ramach projektu są ogólnodostępne po jego zakończeniu. Działania promocyjne były skierowane na zainteresowanie rodziców tematyką tutoringu rodzinnego, co skieruje ich na skorzystanie z utworzonej strony internetowej. Zostały nagrane dwa spoty promocyjne zawierające tematykę związaną z przykładowymi sytuacjami, jakie pojawiają się w wychowaniu dzieci, młodzieży. Filmy były dystrybuowane poprzez strony internetowe placówek Stowarzyszenia oraz media społecznościowe. Wykonane zostały także działania polegające na pozycjonowaniu w celu zwiększenia widoczności strony internetowej w wynikach wyszukiwania. Funkcję promocyjną spełniała, przygotowana w formie papierowej, broszura zawierająca informacje na temat czterech kluczowych kompetencji niezbędnych w procesie wychowawczym. Rezultatami projektu było: utworzenie strony internetowej, opracowanie i zamieszczenie na stronie internetowej Stowarzyszenia, ośmiu filmów edukacyjnych, przeprowadzenie konsultacji online, opracowanie i rozdystrybuowanie 2,3 tys. szt. broszury informacyjno-edukacyjnej, działania promocyjne projekt. Zrealizowane rezultaty zadania publicznego potwierdzają, że przyjęte wskaźniki pomiaru zakładanych rezultatów (liczba udzielonych konsultacji rodzinnych, liczba wyświetleń filmów, odbiorców broszury informacyjno-edukacyjnej) właściwie weryfikowały realizację celu projektu, jakim było wsparcie i pobudzenie zaangażowania rodziców w wychowanie swoich dzieci. Przyjętą przez Stowarzyszenie formą oceny rezultatów projektu były również zebrane opinie od rodziców, wskazujące na to, że zewnętrzne wsparcie dla rodzin jest bardzo potrzebne w wychowaniu dzieci.

(akta kontroli str. 419-423)

2.3. Stowarzyszenie nie stwierdziło trudności lub ograniczeń wynikających z zasad realizacji konkursu, które miałyby negatywny wpływ na jakość realizacji dotowanego zadania oraz nie wносиło do MRiPS o zmiany w projekcie w związku z epidemią COVID-19 oraz wprowadzonym lockdownem.

(akta kontroli str. 423)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Stowarzyszenie osiągnęło zakładane rezultaty i cele zadania publicznego – „Tutoring rodzinny – rozwój młodego człowieka”. Posiadało możliwości organizacyjne i kadrowe oraz korzystało z doświadczonej kadry współpracowników i wykonawców projektu.

OBSZAR

3. Przestrzeganie zasad wykorzystania środków

Opis stanu faktycznego

3.1. Zgodnie z § 5 ust. 1 umowy zawartej z Ministerstwem, Stowarzyszenie wyodrębniło w ewidencji finansowo-księgowej środki otrzymane na realizację projektu, zgodnie z zasadami wynikającymi z uor, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Do ewidencji kosztów projektu prowadzono ewidencję księgową na wyodrębnionych kontach zespołu „4”, na których były ewidencjonowane koszty merytoryczne oraz koszty administracyjne wykazywane w sprawozdaniach z realizacji projektu. Koszty podane w rozliczeniach projektu konkursu wynikały z ewidencji księgowej oraz były zgodne z zestawieniami obrotów i sald dla kont analitycznych za okres objęty rozliczeniem. Poniesione koszty były racjonalne, efektywne i niezbędne do realizacji projektu.

(akta kontroli str.137, 150, 292)

3.2. Badanie 15 dowodów księgowych wybranych w sposób celowy wg najwyższej wartości w łącznej kwocie 98,7 tys. zł, w tym czterech o najwyższych kwotach (61,6 tys. zł) oraz czterech dotyczących kosztów osobowych (6,7 tys. zł) wykazało, że wydatki zostały poniesione w terminie realizacji zadań, zgodnie z zawartymi umowami, w okresie realizacji zadania publicznego. Płatności z tytułu realizacji zadań konkursowych Stowarzyszenie realizowało do dnia zakończenia umowy, tj. do 31 grudnia 2020 r. Wydatki poniesione z tytułu realizacji projektu zostały udokumentowane w ewidencji księgowej oraz wyciągami z rachunku bankowego, na które została przekazana dotacja. Były one przewidziane w budżecie projektu, złożonym wraz z ofertą. Środki konkursu przekazane w 2020 r. zostały rozliczone do jego końca. Rozliczenie dotacji nastąpiło na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczych, które były podstawą zapisów w księgach rachunkowych zgodnie z art. 20 uor. Wszystkie dowody objęte badaniem spełniały wymogi określone w art. 21 ust. 1 uor, z wyjątkiem braku dekretacji na dowodach księgowych. Szczegółowy opis został zawarty w punkcie 1.4 niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str.137-389, 492)

3.3. Na podstawie analizy zapisów na kontach księgowych i obrotów na koncie bankowym oraz próby 50 faktur nie stwierdzono ponoszenia wydatków niekwalifikowalnych, które nie mogły być finansowane ze środków konkursu i nie odnosiły się w sposób jednoznaczny do projektu.

(akta kontroli str. 137-389, 492)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Stowarzyszenie prawidłowo prowadziło rozliczenia przyznanej dotacji i dokonanych płatności. Wyodrębniło w ewidencji księgowej środki otrzymane na realizację umowy. Wydatki poniesione w okresie realizacji zadania publicznego i przewidziane w budżecie projektu zostały prawidłowo udokumentowane i rozliczone. Poniesione wydatki były racjonalne, efektywne i niezbędne do realizacji projektu.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Dokonanie aktualizacji polityki rachunkowości poprzez określenie stosowanej techniki dokumentowania zapisów księgowych.
2. Trwałe dołączenie wydruków dekretów do dokumentów stanowiących dowody źródłowe.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 3 lutego 2022 r.

Kontroler
Kazimierz Laskus
doradca prawny

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

.....
podpis

.....
podpis